

5. සම්මතය

විනෝදී සටහන:- දුකඛසච්ඡා, සමුදයසච්ඡා, නිරෝධසච්ඡා, මග්ගසච්ඡා.

(පණ්ණාසකවාර උදෙසා)

1. දුකඛං දුකඛසච්ඡා, දුකඛසච්ඡා දුකඛං: සමුදයො සමුදයසච්ඡා, සමුදයසච්ඡා සමුදයො: නිරෝධො නිරෝධසච්ඡා, නිරෝධසච්ඡා නිරෝධො: මග්ගො මග්ගසච්ඡා, මග්ගසච්ඡා මග්ගො: (අනුලොම)

2. න දුකඛං න දුකඛසච්ඡා, න දුකඛසච්ඡා න දුකඛං: න සමුදයො න සමුදයසච්ඡා, න සමුදයසච්ඡා න සමුදයො: න නිරෝධො න නිරෝධසච්ඡා, න නිරෝධසච්ඡා න නිරෝධො: න මග්ගො න මග්ගසච්ඡා, න මග්ගසච්ඡා න මග්ගො: (පට්ඨනීක)

පදසංඛ්‍යානවාරො.

3. දුකඛං දුකඛසච්ඡා, සච්ඡා සමුදයසච්ඡා: දුකඛං දුකඛසච්ඡා, සච්ඡා නිරෝධසච්ඡා: දුකඛං දුකඛසච්ඡා, සච්ඡා මග්ගසච්ඡා: සමුදයො සමුදයසච්ඡා, සච්ඡා දුකඛසච්ඡා: සමුදයො සමුදයසච්ඡා, සච්ඡා නිරෝධසච්ඡා: සමුදයො සමුදයසච්ඡා, සච්ඡා මග්ගසච්ඡා: නිරෝධො නිරෝධසච්ඡා, සච්ඡා දුකඛසච්ඡා: නිරෝධො නිරෝධසච්ඡා, සච්ඡා සමුදයසච්ඡා: නිරෝධො නිරෝධසච්ඡා, සච්ඡා මග්ගසච්ඡා: මග්ගො මග්ගසච්ඡා, සච්ඡා දුකඛසච්ඡා: මග්ගො මග්ගසච්ඡා, සච්ඡා සමුදයසච්ඡා: මග්ගො මග්ගසච්ඡා, සච්ඡා නිරෝධසච්ඡා: (අනුලොම)

4. න දුකඛං න දුකඛසච්ඡා, න සච්ඡා න සමුදයසච්ඡා: න දුකඛං න දුකඛසච්ඡා, න සච්ඡා න නිරෝධසච්ඡා: න දුකඛං න දුකඛසච්ඡා, න සච්ඡා න මග්ගසච්ඡා: න සමුදයො න සමුදයසච්ඡා, න සච්ඡා න දුකඛසච්ඡා: න සමුදයො න සමුදයසච්ඡා, න සච්ඡා න නිරෝධසච්ඡා: න සමුදයො න සමුදයසච්ඡා, න සච්ඡා න මග්ගසච්ඡා:

5. සත්‍යයමතය

චතුස්සත්‍යයෝ: දුක්ඛසත්‍යය යැ, සමුදයසත්‍යය යැ, නිරෝධසත්‍යය යැ, මාර්ගසත්‍යය යි.

ප්‍රඥප්තිවාරොද්දෙශ යි.

1. දුඃඛය දුඃඛසත්‍යය වේ ද, දුඃඛසත්‍යය දුඃඛ වේ ද යත්: සමුදය සමුදයසත්‍යය වේ ද, සමුදයසත්‍යය සමුදය වේ ද යත්: නිරෝධය නිරෝධසත්‍යය වේ ද, නිරෝධසත්‍යය නිරෝධ වේ ද යත්: මාර්ගය මාර්ගසත්‍යය වේ ද, මාර්ගසත්‍යය මාර්ග වේ ද යත්: (අනුලොම යි.)

2. දුඃඛ නො වූයේ දුඃඛසත්‍ය නො වේ ද, දුඃඛසත්‍ය නො වූයේ දුඃඛය නො වේ ද යත්: සමුදය නො වූයේ සමුදයසත්‍ය නො වේ ද, සමුදයසත්‍ය නො වූයේ සමුදය නො වේ ද යත්: නිරෝධ නො වූයේ නිරෝධසත්‍ය නො වේ ද, නිරෝධසත්‍ය නො වූයේ නිරෝධ නො වේ ද යත්: මාර්ග නො වූයේ මාර්ගසත්‍ය නො වේ ද, මාර්ගසත්‍ය නො වූයේ මාර්ග නො වේ ද යත්: (ප්‍රත්‍යානික යි.)

සද්ධෙය්‍යධනවාර යි.

3. දුඃඛය දුඃඛසත්‍යය වේ ද, සත්‍යයෝ සමුදයසත්‍යය වේ ද යත්: දුඃඛය දුඃඛසත්‍යය වේ ද සත්‍යයෝ නිරෝධසත්‍යය වේ ද යත්: දුඃඛය දුඃඛසත්‍යය වේ ද, සත්‍යයෝ මාර්ගසත්‍යය වේ ද යත්: සමුදය සමුදයසත්‍යය වේ ද, සත්‍යයෝ දුඃඛසත්‍යය වේ ද යත්: සමුදය සමුදයසත්‍යය වේ ද, සත්‍යයෝ නිරෝධසත්‍යය වේ ද යත්: සමුදය සමුදයසත්‍යය වේ ද, සත්‍යයෝ මාර්ගසත්‍යය වේ ද යත්: නිරෝධය නිරෝධසත්‍යය වේ ද, සත්‍යයෝ දුඃඛසත්‍යය වේ ද යත්: නිරෝධය නිරෝධසත්‍යය වේ ද, සත්‍යයෝ සමුදයසත්‍යය වේ ද යත්: නිරෝධය නිරෝධසත්‍යය වේ ද, සත්‍යයෝ මාර්ගසත්‍යය වේ ද යත්: මාර්ගය මාර්ගසත්‍යය වේ ද, සත්‍යයෝ දුඃඛසත්‍යය වේ ද යත්: මාර්ගය මාර්ගසත්‍යය වේ ද, සත්‍යයෝ සමුදයසත්‍යය වේ ද යත්: මාර්ගය මාර්ගසත්‍යය වේ ද, සත්‍යයෝ නිරෝධසත්‍යය වේ ද යත්: (අනුලොම යි.)

4. දුඃඛ නො වූයේ දුඃඛසත්‍යය නො වේ ද: සත්‍ය නො වූවාහු සමුදයසත්‍යය නො වේ ද: දුඃඛ නො වූයේ දුඃඛසත්‍යය නො වේ ද: සත්‍ය නො වූවාහු නිරෝධසත්‍යය නො වේ ද: දුඃඛ නො වූයේ දුඃඛසත්‍යය නො වේ ද: සත්‍ය නො වූවාහු මාර්ගසත්‍යය නො වේ ද: සමුදය නො වූයේ සමුදයසත්‍යය නො වේ ද: සත්‍ය නො වූවාහු දුඃඛසත්‍යය නො වේ ද: සමුදය නො වූයේ සමුදයසත්‍යය නො වේ ද: සත්‍ය නො වූවාහු නිරෝධසත්‍යය නො වේ ද: සමුදය නො වූයේ සමුදයසත්‍යය නො වේ ද: සත්‍ය නො වූවාහු මාර්ගසත්‍යය නො වේ ද:

න නිරොධො න නිරොධසව්‍යං, න සව්‍යං න දුක්ඛසව්‍යං: න නිරොධො න නිරොධසව්‍යං, න සව්‍යං න සමුදයසව්‍යං: න නිරොධො න නිරොධසව්‍යං, න සව්‍යං න මග්ගසව්‍යං: න මග්ගො න මග්ගසව්‍යං, න සව්‍යං න දුක්ඛසව්‍යං: න මග්ගො න මග්ගසව්‍යං, න සව්‍යං න සමුදයසව්‍යං, න මග්ගො න මග්ගසව්‍යං, න සව්‍යං න නිරොධසව්‍යං: (පට්ඨනීක)

සද්දසාධනමූලවක්ඛවාරො.

5. දුක්ඛං සව්‍යං, සව්‍යං දුක්ඛං: සමුදයො සව්‍යං, සව්‍යං සමුදයො: නිරොධො සව්‍යං, සව්‍යං නිරොධො: මග්ගො සව්‍යං, සව්‍යං මග්ගො: (අනුලොම)

6. න දුක්ඛං න සව්‍යං, න සව්‍යං න දුක්ඛං: න සමුදයො න සව්‍යං, න සව්‍යං න සමුදයො: න නිරොධො න සව්‍යං, න සව්‍යං න නිරොධො: න මග්ගො න සව්‍යං න සව්‍යං න මග්ගො: (පට්ඨනීක)

සුඤ්ඤාචාරො.

7. දුක්ඛං සව්‍යං, 'සව්‍යං සමුදයො: දුක්ඛං සව්‍යං, සව්‍යං නිරොධො: දුක්ඛං සව්‍යං, සව්‍යං මග්ගො: සමුදයො සව්‍යං, සව්‍යං දුක්ඛං -පෙ- සව්‍යං මග්ගො: නිරොධො සව්‍යං, සව්‍යං දුක්ඛං -පෙ- සව්‍යං මග්ගො: මග්ගො සව්‍යං, සව්‍යං දුක්ඛං: මග්ගො සව්‍යං, සව්‍යං සමුදයො: මග්ගො සව්‍යං, සව්‍යං නිරොධො: (අනුලොම)

8. න දුක්ඛං න සව්‍යං, න සව්‍යං න සමුදයො: න දුක්ඛං න සව්‍යං, න සව්‍යං න නිරොධො: න දුක්ඛං න සව්‍යං, න සව්‍යං මග්ගො: න සමුදයො න සව්‍යං, න සව්‍යං න දුක්ඛං -පෙ- න සව්‍යං න මග්ගො: න නිරොධො න සව්‍යං, න සව්‍යං න දුක්ඛං: -පෙ- න සව්‍යං න මග්ගො: න මග්ගො න සව්‍යං, න සව්‍යං න දුක්ඛං: න මග්ගො න සව්‍යං, න සව්‍යං න සමුදයො: න මග්ගො න සව්‍යං, න සව්‍යං න නිරොධො: (පට්ඨනීක)

සුඤ්ඤාමූලවක්ඛවාරො.

උද්දෙසවාරො නිව්ඨිතො.

නිරෝධ නො වූයෙක් නිරෝධසත්‍යය නො වේ ද, සත්‍ය නො වූවාහු දුඃඛසත්‍යය නො වේ ද; නිරෝධ නො වූයෙක් නිරෝධ-සත්‍යය නො වේ ද, සත්‍ය නො වූවාහු සමුදයසත්‍යය නො වේ ද; නිරෝධ නො වූයෙක් නිරෝධසත්‍යය නො වේ ද, සත්‍ය නො වූවාහු මාර්ගසත්‍යය නො වේ ද; මාර්ග නො වූයෙක් මාර්ග සත්‍යය නො වේ ද, සත්‍ය නො වූවාහු දුඃඛසත්‍යය නො වේ ද; මාර්ග නො වූයෙක් මාර්ගසත්‍යය නො වේ ද, සත්‍ය නො වූවාහු සමුදයසත්‍යය නො වේ ද; මාර්ග නො වූයෙක් මාර්ගසත්‍යය නො වේ ද, සත්‍ය නො වූවාහු නිරෝධසත්‍යය නො වේ ද යත්: (ප්‍රත්‍යක්ෂීක සි.)

පදසංඛ්‍යානුලම්භවාර සි.

5. දුඃඛය සත්‍යය ද, සත්‍යයෝ දුඃඛය ද; සමුදය සත්‍යය ද, සත්‍යයෝ සමුදය ද; නිරෝධය සත්‍යය ද, සත්‍යයෝ නිරෝධය ද; මාර්ගය සත්‍යය ද, සත්‍යයෝ මාර්ගය ද යත්: (අනුලොම සි.)

6. දුඃඛ නො වූයෙක් සත්‍යය නො වේ ද, සත්‍ය නො වූවාහු දුඃඛ නො වේ ද; සමුදය නො වූයෙක් සත්‍යය නො වේ ද, සත්‍ය නො වූවාහු සමුදය නො වේ ද; නිරෝධ නො වූයෙක් සත්‍යය නො වේ ද, සත්‍ය නො වූවාහු නිරෝධ නො වේ ද; මාර්ග නො වූයෙක් සත්‍යය නො වේ ද, සත්‍ය නො වූවාහු මාර්ග නො වේ ද යත්: (ප්‍රත්‍යක්ෂීක සි.)

භුද්ධසත්‍යවාර සි.

7. දුඃඛය සත්‍යය ද, සත්‍යයෝ සමුදය ද; දුඃඛය සත්‍යය ද, සත්‍යයෝ නිරෝධය ද; දුඃඛය සත්‍යය ද සත්‍යයෝ මාර්ගය ද; සමුදය සත්‍යය ද, සත්‍යයෝ දුඃඛය ද ... සත්‍යයෝ මාර්ගය ද; නිරෝධය සත්‍යය ද, සත්‍යයෝ දුඃඛය ද; ... සත්‍යයෝ මාර්ගය ද; මාර්ගය සත්‍යය ද, සත්‍යයෝ දුඃඛය ද; මාර්ගය සත්‍යය ද, සත්‍යයෝ සමුදය ද; මාර්ගය සත්‍යය ද, සත්‍යය නිරෝධය ද යත්: (අනුලොම සි.)

8. දුඃඛ නො වූයෙක් සත්‍යය නො වේ ද, සත්‍ය නො වූවාහු සමුදය නො වේ ද; දුඃඛ නො වූයෙක් සත්‍යය නො වේ ද, සත්‍ය නො වූවාහු නිරෝධ නො වේ ද; දුඃඛ නො වූයෙක් සත්‍යය නො වේ ද, සත්‍ය නො වූවාහු මාර්ග නො වේ ද; සමුදය නො වූයෙක් සත්‍යය නො වේ ද; සත්‍ය නො වූවාහු දුඃඛ නො වේ ද ... සත්‍ය නො වූවාහු මාර්ග නො වේ ද; නිරෝධ නො වූයෙක් සත්‍යය නො වේ ද, සත්‍ය නො වූවාහු දුඃඛ නො වේ ද ... සත්‍ය නො වූවාහු මාර්ග නො වේ ද; මාර්ග නො වූයෙක් සත්‍යය නො වේ ද, සත්‍ය නො වූවාහු දුඃඛ නො වේ ද; මාර්ග නො වූයෙක් සත්‍යය නො වේ ද, සත්‍ය නො වූවාහු සමුදය නො වේ ද; මාර්ග නො වූයෙක් සත්‍යය නො වේ ද, සත්‍ය නො වූවාහු නිරෝධ නො වේ ද යත්: (ප්‍රත්‍යක්ෂීක සි.)

භුද්ධසත්‍යානුලම්භවාර සි.

උද්දේශවාර නිමි.

නිද්දසවාථො

1. දුක්ඛං දුක්ඛසච්චතති: ආමන්තා. දුක්ඛසච්චං දුක්ඛතති: කායිකං දුක්ඛං චේතසිකං දුක්ඛං යපෙඤා අවසෙසං දුක්ඛසච්චං, න දුක්ඛං. කායිකං දුක්ඛං චේතසිකං දුක්ඛං දුක්ඛංඤාච දුක්ඛසච්චංඤා.

සමුදයො සමුදයසච්චතති: සමුදයසච්චං යපෙඤා අවසෙසො සමුදයො සමුදයො, න සමුදයසච්චං. සමුදයසච්චං සමුදයො චෙව සමුදයසච්චංඤා. සමුදයසච්චං සමුදයොති: ආමන්තා.

නිරොධො නිරොධසච්චතති: නිරොධසච්චං යපෙඤා අවසෙසො නිරොධො නිරොධො, න නිරොධසච්චං. නිරොධසච්චං නිරොධො චෙව නිරොධසච්චංඤා. නිරොධසච්චං නිරොධොති: ආමන්තා.

මග්ගො මග්ගසච්චතති: මග්ගසච්චං යපෙඤා අවසෙසො මග්ග මග්ගො, න මග්ගසච්චං, මග්ගසච්චං මග්ගො චෙව මග්ගසච්චංඤා, මග්ගසච්චං මග්ගොති: ආමන්තා (අනුලොම)

2. න දුක්ඛං න දුක්ඛසච්චතති: කායිකං දුක්ඛං චේතසිකං දුක්ඛං යපෙඤා අවසෙසං න දුක්ඛං, දුක්ඛසච්චං. දුක්ඛංඤා දුක්ඛ සච්චංඤා යපෙඤා අවසෙසං න චෙව දුක්ඛං න ච දුක්ඛසච්චං. න දුක්ඛසච්චං න දුක්ඛතති: ආමන්තා.

න සමුදයො න සමුදයසච්චතති: ආමන්තා. න සමුදයසච්ච න සමුදයොති: සමුදයසච්චං යපෙඤා අවසෙසො සමුදයො න සමුදයසච්චං, සමුදයො. සමුදයංඤා සමුදයසච්චංඤා යපෙඤා අවසෙසො න චෙව සමුදයො න ච සමුදයසච්චං.

න නිරොධො නිරොධසච්චතති: ආමන්තා. න නිරොධසච්චං න නිරොධොති: නිරොධසච්චං යපෙඤා අවසෙසො නිරොධො න නිරොධසච්චං, නිරොධො. නිරොධංඤා නිරොධසච්චංඤා යපෙඤා අවසෙසො න චෙව නිරොධො න ච නිරොධසච්චං.

න මග්ගො න මග්ගසච්චතති: ආමන්තා. න මග්ගසච්චං න මග්ගොති: මග්ගසච්චං යපෙඤා අවසෙසො මග්ගො න මග්ගසච්චං, මග්ගො. මග්ගංඤා මග්ගසච්චංඤා යපෙඤා අවසෙසො න චෙව මග්ගො, න ච මග්ගසච්චං. (පට්ටනික)

පදයොධිතවාථො.

නිර්දේශවාරය

1. දූෂය දූෂකතා ද යත්: එසේ යි. දූෂකතාය දූෂ ද යත්: කායික දූෂය චෛතසික දූෂය තබා සෙස්ස දූෂ සත්‍යය යි. දූෂ නො වේ. කායික දූෂය චෛතසික දූෂය දූෂ ද වූයේ ම දූෂ සත්‍ය ද වේ.

සමුදය සමුදයකතා ද යත්: සමුදය සත්‍යය තබා අවශෙෂ වූ සමුදය සමුදය යි. සමුදයකතාය නො වේ. සමුදයකතාය සමුදය වූයේ ම සමුදයකතාය ද වේ. සමුදයකතාය සමුදය ද යත්: එසේ යි.

නිරෝධය නිරෝධකතා ද යත්: නිරෝධකතාය තබා අවශෙෂ වූ නිරෝධය නිරෝධය වෙයි, නිරෝධකතාය නො වේ. නිරෝධකතාය නිරෝධ ද වූයේ ම නිරෝධකතා ද වේ. නිරෝධකතාය නිරෝධ ද යත්: එසේ යි.

මාර්ගය මාර්ගකතා ද යත්: මාර්ගකතාය තබා අවශෙෂ වූ මාර්ගය මාර්ගය වෙයි, මාර්ගකතාය නො වේ. මාර්ගකතාය මාර්ග ද වූයේ ම මාර්ගකතාය ද වේ. මාර්ගකතාය මාර්ග ද යත්: එසේ යි. (අනුලොම යි.)

2. දූෂ නො වූයෙක් දූෂකතාය නො වේ ද යත්: කායික දූෂය චෛතසික දූෂය තබා අවශෙෂය දූෂය නො වෙයි, දූෂ සත්‍යය වේ. දූෂය ද දූෂකතාය ද තබා අවශෙෂය දූෂ ද නො වූයේ ම දූෂකතා ද නො වේ. දූෂකතාය නො වූයෙක් දූෂය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

සමුදය නො වූයෙක් සමුදයකතාය නො වේ ද යත්: එසේ යි. සමුදයකතාය නො වූයෙක් සමුදය නො වේ ද යත්: සමුදයකතාය තබා අවශෙෂ වූ සමුදය සමුදයකතාය නො වෙයි, සමුදය වේ. සමුදය ද සමුදයකතාය ද තබා අවශෙෂය සමුදය ද නො වූයේ ම සමුදයකතාය ද නො වේ.

නිරෝධ නො වූයෙක් නිරෝධකතාය නො වේ ද යත්: එසේ යි. නිරෝධකතාය නො වූයෙක් නිරෝධය නො වේ ද යත්: නිරෝධකතාය තබා අවශෙෂ වූ නිරෝධය නිරෝධකතාය නො වෙයි. නිරෝධය වේ. නිරෝධය ද නිරෝධකතාය ද තබා අවශෙෂය නිරෝධය ද නො වූයේ ම නිරෝධකතාය ද නො වේ.

මාර්ග නො වූයෙක් මාර්ගකතාය නො වේ ද යත්: එසේ යි. මාර්ගකතාය නො වූයෙක් මාර්ගය නො වේ ද යත්: මාර්ගකතාය තබා අවශෙෂ වූ මාර්ගය මාර්ගකතාය නො වෙයි. මාර්ගය වේ. මාර්ගය ද මාර්ගකතාය ද තබා අවශෙෂය මාර්ගය ද නො වූයේ ම මාර්ගකතාය ද නො වේ. (ප්‍රත්‍යක්ෂික යි.)

පදගොඩනැගීම යි.

3. දුක්ඛං දුක්ඛසච්චනති: ආමන්තා. සච්චා සමුදය සච්චනති: සමුදයසච්චං සච්චකෙද්වි සමුදයසච්චකද්වි. අවසෙසා සච්චා සච්චා, න සමුදයසච්චං.

දුක්ඛං දුක්ඛසච්චනති: ආමන්තා. සච්චා නිරොධසච්චනති: -ප- සච්චා මග්ගසච්චනති: මග්ගසච්චං සච්චකෙද්වි මග්ගසච්චකද්වි. අවසෙසා සච්චා සච්චා, න මග්ගසච්චං.

සමුදයො සමුදයසච්චනති: සමුදයසච්චං ධර්මො අවසෙසො සමුදයො සමුදයො, න සමුදයසච්චං. සමුදයසච්චං සමුදයො චෙව සමුදයසච්චකද්වි. සච්චා දුක්ඛසච්චනති: -ප- සච්චා නිරොධසච්චනති: -ප- සච්චා මග්ගසච්චනති: මග්ගසච්චං සච්චකෙද්වි මග්ගසච්චකද්වි. අවසෙසා සච්චා සච්චා, න මග්ගසච්චං.

නිරොධො නිරොධසච්චනති: නිරොධසච්චං ධර්මො අවසෙසො නිරොධො නිරොධො, න නිරොධසච්චං. නිරොධසච්චං නිරොධො චෙව නිරොධසච්චකද්වි. සච්චා දුක්ඛසච්චනති: -ප- සච්චා සමුදය සච්චනති, -ප- සච්චා මග්ගසච්චනති: මග්ගසච්චං සච්චකෙද්වි මග්ගසච්චකද්වි. අවසෙසා සච්චා සච්චා, න මග්ගසච්චං.

මග්ගො මග්ගසච්චනති: මග්ගසච්චං ධර්මො අවසෙසො මග්ගො මග්ගො, න මග්ගසච්චං. මග්ගසච්චං මග්ගො චෙව මග්ගසච්චකද්වි. සච්චා දුක්ඛසච්චනති: -ප- සච්චා සමුදයසච්චනති: -ප- සච්චා නිරොධසච්චනති: නිරොධසච්චං සච්චකෙද්වි නිරොධසච්චකද්වි. අවසෙසා සච්චා සච්චා, න නිරොධසච්චං. (අනුලොම)

4. න දුක්ඛං න දුක්ඛසච්චනති: කායිකං දුක්ඛං චේතසිකං දුක්ඛං ධර්මො අවසෙසං න දුක්ඛං, දුක්ඛසච්චං. දුක්ඛකද්වි දුක්ඛසච්චකද්වි ධර්මො අවසෙසං න චෙව දුක්ඛං න ච දුක්ඛසච්චං. න සච්චා න සමුදයසච්චනති: ආමන්තා.

න දුක්ඛං න දුක්ඛසච්චනති: කායිකං දුක්ඛං චේතසිකං දුක්ඛං ධර්මො අවසෙසං න දුක්ඛං, දුක්ඛසච්චං. දුක්ඛකද්වි දුක්ඛසච්චකද්වි ධර්මො අවසෙසං න චෙව දුක්ඛං, න ච දුක්ඛසච්චං. න සච්චා න නිරොධසච්චනති: -ප- න සච්චා න මග්ගසච්චනති: ආමන්තා.

3. දූෂ්‍ය දූෂ්‍යභක්‍යය ද යත්: එසේ යි. සත්‍යයෝ සමුදය සත්‍ය ද යත්: සමුදයභක්‍යය සත්‍ය ද වූයේ ම සමුදයභක්‍යය ද වෙයි, අවශේෂ සත්‍යයෝ සත්‍යයෝ යි. සමුදය සත්‍යය නො වේ.

දූෂ්‍ය දූෂ්‍යභක්‍ය ද යත්: එසේ යි. සත්‍යයෝ නිරෝධසත්‍ය ද යත්: ... සත්‍යයෝ මාර්ගසත්‍ය ද යත්: මාර්ගසත්‍යය සත්‍ය ද වූයේ ම මාර්ගසත්‍ය ද වේ. අවශේෂසත්‍යයෝ සත්‍යයෝ යි, මාර්ගසත්‍යය නො වේ.

සමුදය සමුදයභක්‍යය ද යත්: සමුදයභක්‍යය තබා අවශේෂ වූ සමුදය සමුදය වෙයි. සමුදයභක්‍යය නො වේ. සමුදයභක්‍යය සමුදය ද වූයේ ම සමුදයභක්‍යය ද වේ. සත්‍යයෝ දූෂ්‍යභක්‍ය ද යත්: ... සත්‍යයෝ නිරෝධසත්‍ය ද යත්: ... සත්‍යයෝ මාර්ගසත්‍ය ද යත්: මාර්ගසත්‍යය සත්‍ය ද වූයේ ම මාර්ගසත්‍යයද වේ. අවශේෂ සත්‍යයෝ සත්‍යයෝ යි, මාර්ගසත්‍යය නො වේ.

නිරෝධය නිරෝධසත්‍ය ද යත්: නිරෝධසත්‍යය තබා අවශේෂ වූ නිරෝධය නිරෝධය වෙයි, නිරෝධසත්‍යය නො වේ. නිරෝධසත්‍යය නිරෝධය ද වූයේ ම නිරෝධසත්‍යය ද වේ. සත්‍යයෝ දූෂ්‍යභක්‍ය ද යත්: ... සත්‍යයෝ සමුදයභක්‍ය ද යත්: ... සත්‍යයෝ මාර්ගසත්‍ය ද යත්: මාර්ගසත්‍යය සත්‍ය ද වූයේ ම මාර්ගසත්‍ය ද වේ. අවශේෂසත්‍යයෝ සත්‍යයෝ යි, මාර්ගසත්‍යය නො වේ.

මාර්ගය මාර්ගසත්‍ය ද යත්: මාර්ගසත්‍යය තබා අවශේෂ වූ මාර්ගය මාර්ගය වෙයි, මාර්ගසත්‍යය නො වේ. මාර්ගසත්‍යය මාර්ගය ද වූයේ ම මාර්ගසත්‍යය ද වේ. සත්‍යයෝ දූෂ්‍යභක්‍ය ද යත්: ... සත්‍යයෝ සමුදයභක්‍ය ද යත්: ... සත්‍යයෝ නිරෝධ සත්‍ය ද යත්: නිරෝධසත්‍යය සත්‍ය වූයේ ම නිරෝධසත්‍යය ද වේ. අවශේෂසත්‍යයෝ සත්‍යයෝ යි, නිරෝධසත්‍යය නො වේ. (අනුලොම යි.)

4. දූෂ්‍ය නො වූයෙන් දූෂ්‍යභක්‍යය නො වේ ද යත්: කායික දූෂ්‍යය චෛතසික දූෂ්‍යය තබා අවශේෂය දූෂ්‍යය නො වෙයි. දූෂ්‍යභක්‍යය වේ. දූෂ්‍යය ද දූෂ්‍යභක්‍යය ද තබා අවශේෂය දූෂ්‍ය නො වූයේ ම දූෂ්‍යභක්‍යය ද නො වේ. සත්‍ය නො වූවාහු සමුදය සත්‍යය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

දූෂ්‍ය නො වූයෙන් දූෂ්‍යභක්‍යය නො වේ ද යත්: කායික දූෂ්‍යය චෛතසික දූෂ්‍යය තබා අවශේෂය දූෂ්‍යය නො වෙයි. දූෂ්‍යභක්‍යය වේ. දූෂ්‍යය ද දූෂ්‍යභක්‍යය ද තබා අවශේෂය දූෂ්‍ය ද නො වූයේ ම දූෂ්‍යභක්‍යය ද නො වේ. සත්‍ය නො වූවාහු නිරෝධසත්‍යය නො වේ ද යත්: ... සත්‍ය නො වූවාහු මාර්ගසත්‍යය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

න සමුදයො න සමුදයසච්චනති: ආමන්තා. න සච්චා න දුක්ඛසච්චනති: ආමන්තා.

න සමුදයො න සමුදයසච්චනති: ආමන්තා. න සච්චා න නිරොධසච්චනති -පෙ- න සච්චා න මග්ගසච්චනති: ආමන්තා.

න නිරොධො න නිරොධසච්චනති: ආමන්තා. න සච්චා න දුක්ඛසච්චනති -පෙ- න සච්චා න සමුදයසච්චනති: -පෙ- න සච්චා න මග්ගසච්චනති: ආමන්තා.

න මග්ගා න මග්ගසච්චනති: ආමන්තා. න සච්චා න දුක්ඛසච්චනති: ආමන්තා. න මග්ගො න මග්ගසච්චනති: ආමන්තා. න සච්චා න සමුදයසච්චනති -පෙ- න සච්චා න නිරොධසච්චනති: ආමන්තා. (පච්චනික)

පදසොධනමූලවක්ඛවාරො.

5. දුක්ඛං සච්චනති: ආමන්තා. සච්චා දුක්ඛසච්චනති: දුක්ඛ-සච්චං සච්චෙඤ්ච දුක්ඛසච්චඤ්ච. අවසෙසා සච්චා සච්චා, න දුක්ඛ-සච්චං.

සමුදයො සච්චනති: ආමන්තා. -පෙ- නිරොධො සච්චනති: ආමන්තා. -පෙ- මග්ගො සච්චනති: ආමන්තා, සච්චා මග්ගසච්චනති: මග්ගසච්චං සච්චෙඤ්ච මග්ගසච්චඤ්ච. අවසෙසා සච්චා සච්චා, න මග්ගසච්චං. (අනුලොම)

6. න දුක්ඛං න සච්චනති: දුක්ඛං ධර්මො අවසෙසා සච්චා න දුක්ඛං, සච්චා. දුක්ඛඤ්ච සච්චඤ්ච ධර්මො අවසෙසා න චෙව දුක්ඛං න ච සච්චා. න සච්චා න දුක්ඛසච්චනති: ආමන්තා.

න සමුදයො න සච්චනති: සමුදයං ධර්මො -පෙ- න නිරොධො න සච්චනති: නිරොධං ධර්මො -පෙ- න මග්ගො න සච්චනති: මග්ගං ධර්මො අවසෙසා සච්චා න මග්ගො, සච්චා. මග්ගඤ්ච සච්චඤ්ච ධර්මො අවසෙසා¹ න චෙව මග්ගො, න ච සච්චා. න සච්චා න මග්ගසච්චනති: ආමන්තා. (පච්චනික)

සුඤ්චසච්චවාරො.

1. අවසෙසා - වර්ණ.

සමුදය නො වූයෙන් සමුදයසත්‍යය නො වේ ද යත්: එසේ යි. සත්‍ය නො වූවාහු දූෂිතත්‍යය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

සමුදය නො වූයෙන් සමුදයසත්‍යය නො වේ ද යත්: එසේ යි. සත්‍ය නො වූවාහු නිරෝධසත්‍යය නො වේ ද යත්: ... සත්‍ය නො වූවාහු මාර්ගසත්‍යය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

නිරෝධ නො වූයෙන් නිරෝධසත්‍යය නො වේ ද යත්: එසේ යි. සත්‍ය නො වූවාහු දූෂිතත්‍යය නො වේ ද යත්: ... සත්‍ය නො වූවාහු සමුදය සත්‍යය නො වේ ද යත්: ... සත්‍ය නො වූවාහු මාර්ගසත්‍යය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

මාර්ග නො වූයෙන් මාර්ගසත්‍යය නො වේ ද යත්: එසේ යි. සත්‍ය නො වූවාහු දූෂිතත්‍යය නො වේ ද යත්: එසේ යි. මාර්ග නො වූයෙන් මාර්ගසත්‍යය නො වේ ද යත්: එසේ යි. සත්‍ය නො වූවාහු සමුදයසත්‍යය නො වේ ද යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යක්‍ෂික යි.)

පදගොධන මූලචක්‍රවාර යි.

5. දූෂිත සත්‍ය ද යත්: එසේ යි. සත්‍යයෝ දූෂිතත්‍ය ද යත්: දූෂිතත්‍යය සත්‍ය ද වූයේ ම දූෂිතත්‍යය ද වේ. අවශේෂ සත්‍යයෝ සත්‍යයෝ යි, දූෂිතත්‍යය නො වේ.

සමුදය සත්‍ය ද යත්: එසේ යි. ... නිරෝධය සත්‍ය ද යත්: එසේ යි. ... මාර්ගය සත්‍ය ද යත්: එසේ යි. සත්‍යයෝ මාර්ග සත්‍ය ද යත්: මාර්ගසත්‍යය සත්‍ය වූයේ ම මාර්ගසත්‍යය ද වේ. අවශේෂ සත්‍යයෝ සත්‍යයෝ යි, මාර්ගසත්‍යය නො වේ. (අනුලෝම යි.)

6. දූෂිත නො වූයෙන් සත්‍ය නො වේ ද යත්: දූෂිත තබා අවශේෂසත්‍යයෝ දූෂිත නො වෙයි, සත්‍යයහ. දූෂිත ද සත්‍යය ද තබා අවශේෂය දූෂිත ද නො වූයේ ම සත්‍යයෝ ද නො වෙත්. සත්‍ය නො වූවාහු දූෂිතත්‍යය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

සමුදය නො වූයෙන් සත්‍ය නො වේ ද යත්: සමුදය තබා ... නිරෝධ නො වූයෙන් සත්‍ය නො වේ ද යත්: නිරෝධය තබා ... මාර්ග නො වූයෙන් සත්‍ය නො වේ ද යත්: මාර්ගය තබා අවශේෂසත්‍යයෝ මාර්ගය නො වෙයි, සත්‍යයහ. මාර්ගය ද සත්‍යය ද තබා අවශේෂය මාර්ග ද නො වූයේ ම සත්‍යයෝ ද නො වෙත්. සත්‍ය නො වූවාහු මාර්ගසත්‍යය නො වේ ද යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යක්‍ෂික යි.)

ඉද්ධසත්‍යවාර යි.

7. දුක්ඛං සච්චනති: ආමන්තා. සච්චා සමුදයසච්චනති: සමුදය සච්චං සච්චිතෙකේච සමුදයසච්චකේච. අවසෙසා සච්චා සච්චා, න සමුදයසච්චං.

දුක්ඛං සච්චනති: ආමන්තා. සච්චා නිරෝධසච්චනති: -ප- සච්චා මග්ගසච්චනති: මග්ගසච්චං සච්චකේච මග්ගසච්චකේච. අවසෙසා සච්චා සච්චා, න මග්ගසච්චං.

සමුදයො සච්චනති: ආමන්තා. -ප- නිරෝධො සච්චනති: ආමන්තා. -ප- මග්ගො සච්චනති: ආමන්තා. සච්චා දුක්ඛසච්චනති: -ප- සච්චා සමුදයසච්චනති: -ප- සච්චා නිරෝධසච්චනති: නිරෝධසච්චං සච්චකේච නිරෝධසච්චකේච. අවසෙසා සච්චා සච්චා, න නිරෝධසච්චං. (අනුලොම)

8. න දුක්ඛං න සච්චනති: දුක්ඛං යපෙතා අවසෙසා සච්චා න දුක්ඛං, සච්චා. දුක්ඛකේච සච්චකේච යපෙතා අවසෙසං න චෙච දුක්ඛං න ච සච්චා. න සච්චා න සමුදයසච්චනති: ආමන්තා. න දුක්ඛං න සච්චනති: දුක්ඛං යපෙතා අවසෙසා සච්චා න දුක්ඛං, සච්චා. දුක්ඛකේච සච්චකේච යපෙතා අවසෙසං න චෙච දුක්ඛං න ච සච්චා. න සච්චා න නිරෝධසච්චනති: -ප- න සච්චා න මග්ගසච්චනති: ආමන්තා.

න සමුදයො න සච්චනති: සමුදයො යපෙතා අවසෙසා සච්චා න සමුදයො, සච්චා. සමුදයකේච සච්චකේච යපෙතා අවසෙසො න චෙච සමුදයො, න ච සච්චා. න සච්චා න දුක්ඛසච්චනති: -ප- න නිරෝධො න සච්චනති: නිරෝධො යපෙතා -ප- න මග්ගො න සච්චනති: මග්ගො යපෙතා අවසෙසා සච්චා න මග්ගො, සච්චා. මග්ගකේච සච්චකේච යපෙතා අවසෙසො න චෙච මග්ගො න ච සච්චා. න සච්චා න දුක්ඛසච්චනති: ආමන්තා.

න මග්ගො න සච්චනති: මග්ගො යපෙතා අවසෙසා සච්චා න මග්ගො, සච්චා. මග්ගකේච සච්චකේච යපෙතා අවසෙසො න චෙච මග්ගො, න ච සච්චා. න සච්චා න සමුදයසච්චනති: ආමන්තා. -ප- න සච්චා න නිරෝධසච්චනති: ආමන්තා. (පච්චනික)

සුඛසංවුලචක්ඛායාරො.

නිද්දසමාරො නිට්ඨිකො.

7. දූෂිත සත්‍ය ද යත්: එසේ යි. සත්‍යයෝ සමුදයසත්‍ය ද යත්: සමුදයසත්‍යය සත්‍ය වූයේ ම සමුදයසත්‍ය ද වේ. අවශේෂසත්‍යයෝ සත්‍යයෝ යි, සමුදයසත්‍ය නො වේ.

දූෂිත සත්‍ය ද යත්: එසේ යි. සත්‍යයෝ නිරෝධසත්‍ය ද යත්: ... සත්‍යයෝ මාර්ගසත්‍යය ද යත්: මාර්ගසත්‍යය සත්‍ය වූයේ ම මාර්ගසත්‍යය ද වේ. අවශේෂසත්‍යයෝ සත්‍යයෝ යි, මාර්ගසත්‍යය නො වේ.

සමුදය සත්‍ය ද යත්: එසේ යි. ... නිරෝධය සත්‍ය ද යත්: එසේ යි. මාර්ගය සත්‍ය ද යත්: එසේ යි. සත්‍යයෝ දූෂිතසත්‍ය ද යත් ... සත්‍යයෝ සමුදයසත්‍ය ද යත්: ... සත්‍යයෝ නිරෝධසත්‍ය ද යත්: නිරෝධසත්‍යය සත්‍ය වූයේ ම නිරෝධසත්‍ය ද වේ. අවශේෂසත්‍යයෝ සත්‍යයෝ යි, නිරෝධසත්‍යය නො වේ. (අනුලොම යි.)

8. දූෂිත නො වූයෙක් සත්‍යය නො වේ ද යත්: දූෂිත තබා අවශේෂසත්‍යයෝ දූෂිත නො වෙයි, සත්‍යය හ. දූෂිත ද සත්‍යය ද තබා අවශේෂය දූෂිත ද නො වූයේ ම සත්‍යයෝ ද නො වෙත්. සත්‍ය නො වූවාහු සමුදයසත්‍යය නො වේ ද යත්: එසේ යි. දූෂිත නො වූයෙක් සත්‍යය නො වේ ද යත්: දූෂිත තබා අවශේෂ සත්‍යයෝ දූෂිත නො වේ, සත්‍යය හ. දූෂිත ද සත්‍යය ද තබා අවශේෂය දූෂිත ද නො වූයේ ම සත්‍යයෝ ද නො වෙත්. සත්‍ය නො වූවාහු නිරෝධසත්‍ය නො වේ ද යත්: ... සත්‍ය නො වූවාහු මාර්ගසත්‍ය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

සමුදය නො වූයෙක් සත්‍යය නො වේ ද යත්: සමුදය තබා අවශේෂසත්‍යයෝ සමුදය නො වෙයි, සත්‍යය හ. සමුදය ද සත්‍යය ද තබා අවශේෂය සමුදය ද නො වූයේ ම සත්‍යයෝ ද නො වෙත්. සත්‍ය නො වූවාහු දූෂිතසත්‍යය නො වේ ද යත්: ... නිරෝධ නො වූයෙක් සත්‍යය නො වේ ද යත්: නිරෝධය තබා ... මාර්ග නො වූයෙක් සත්‍යය නො වේ ද යත්: මාර්ගය තබා අවශේෂසත්‍යයෝ මාර්ගය නො වේ, සත්‍යය හ. මාර්ගය ද සත්‍යය ද තබා අවශේෂය මාර්ගය ද නො වූයේ ම සත්‍යයෝ ද නො වෙත්. සත්‍ය නො වූවාහු දූෂිතසත්‍යය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

මාර්ග නො වූයෙක් සත්‍යය නො වේ ද යත්: මාර්ගය තබා අවශේෂසත්‍යයෝ මාර්ගය නො වෙයි, සත්‍යය හ. මාර්ගය ද සත්‍යය ද තබා අවශේෂය මාර්ගය ද නො වූයේ ම සත්‍යයෝ ද නො වෙත්. සත්‍ය නො වූවාහු සමුදයසත්‍යය නො වේ ද යත්: එසේ යි. ... සත්‍ය නො වූවාහු නිරෝධසත්‍යය නො වේ ද යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යතික යි.)

ඥාතෘ වූලවක්‍රවාර යි.

නිර්දේශවාර නිමි.